

**ČESKÁ REPUBLIKA**

**Česká školní inspekce**

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno**

---

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Základní škola Botanická 70, Brno**

**Botanická 70, 602 00 Brno**

**Identifikátor školy: 600 108 341**

**Termín konání orientační inspekce: 12. - 14. 2. 2002**

<b>Čj.</b>	125 27/02-11085
<b>Signatura</b>	ol2bv102

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Botanická 70 v Brně je neúplná desetitřídní ZŠ s 1. až 5. ročníkem, která poskytuje vzdělání 192 žákům. ZŠ je příspěvkovou organizací, má právní subjektivitu. Jejím zřizovatelem je městská část Brno - Královo Pole. Ve všech ročnících se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Součástí ZŠ je školní družina se čtyřmi odděleními.

Učebny, které ZŠ pro výuku užívá, jsou umístěny v budově sportovního gymnázia.

## HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání je hodnocena na základě hospitací, které byly provedeny ve všech třídách v předmětech *český jazyk a matematika*. V průběhu hospitovaných hodin byla sledována úroveň plánování, přípravy a podmínek výuky, efektivity organizace, metod a forem práce, způsobu motivace a hodnocení žáků, komunikace a interakce.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola. Obsah učiva, který mají vyučující rozpracován pro jednotlivé ročníky a předměty v tematických plánech, odpovídá požadavkům učebních osnov. Časová dotace výuky je v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Výuka téměř ve všech hospitovaných hodinách byla po metodické stránce velmi dobře připravena a materiálně zabezpečena. Při plánování a přípravě na výuku vycházejí učitelky z požadavků závazných učebních dokumentů i dobré znalosti složení tříd a individuálních studijních předpokladů dětí.

Personální zabezpečení výuky je velmi příznivé. Ředitelka školy a všechny vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované příslušnou právní normou pro tento stupeň základní školy. Zájem o pedagogickou práci, tvůrčí přístup k výuce, pedagogické zkušenosti a metodická invence převážně většiny vyučujících pozitivně ovlivňovaly kvalitu výuky. Prostorné a velmi pěkně upravené učebny jsou opatřeny novým nábytkem, didakticky využitelnou, podnětnou výzdobou a vyučovací technikou. Je tak vytvořeno motivující prostředí pro vzdělávání a kvalitní materiální zázemí. Škola je vybavena dostatečným množstvím schválených učebnic, které se postupně vyměňují za vhodnější tituly. Vybavení školy učebními pomůckami je rovněž velmi dobré. Učitelky využívaly v hodinách další pomůcky, které si připravily samy. Celková kulturnost prostředí je zvýšena vkusnou a motivující výzdobou všech prostor užívaných základní školou, což pozitivně ovlivňuje psychohygienu pobytu dětí ve škole a rozvoj jejich estetického citění. Psychohygieně vzdělávání věnovaly učitelky v průběhu hospitovaných hodin velkou pozornost.

V organizaci výuky a ve volbě metod a forem práce ve sledované výuce *českého jazyka* se jednotlivé hodiny výrazně lišily, jejich úroveň se pohybovala od vynikající až po pouze vyhovující. Zatímco v některých vyučovacích hodinách byly jednotlivé didaktické kroky organicky řazeny tak, aby žáci byli přiváděni k pochopení probíraného učiva i k samostatnému vyvozování závěrů a k důkladnému zafixování nových poznatků a dovedností, jinde byla výuka metodicky nesourodá, neposkytovala žákům návody pro snadnou orientaci v problematice učiva a obsahovala rovněž věcná pochybení. Ve většině hodin byl stanovený cíl splněn, někde se jej však nepodařilo zcela naplnit. Při kvalitně vedené výuce se uplatňovalo bohaté používání názorných pomůcek, činnostní pojetí práce žáků, koordinace pracovního tempa při respektování zvláštností jednotlivých žáků, synteticky pojímaná práce s textem. Na druhé straně byly sledovány i takové postupy, které přiváděly žáky k naplnění jednotlivých zadání jen

velmi obtížně, kdy žákům nebyla náležitě ozřejmena problematika učiva a postup byl založen více na nahodilosti než na logické úvaze. Žáci se při sledované výuce dobře orientovali v hláskosloví, ve vyjmenovaných slovech, ve vzorech podstatných jmen, ve slovních družích. Značné chybování se vyskytovalo v učivu o číslovkách.

Všechny sledované hodiny *matematiky* byly promyšleně organizované a zohledňovaly specifické podmínky jednotlivých tříd. V jejich průběhu bylo sledováno využití efektivních vyučovacích metod a forem práce reflektujících věkové zvláštnosti a individuální schopnosti dětí. Jednotlivé části hodin na sebe plynule a logicky navazovaly. Často se v nich střídala společná práce celé třídy pod přímým vedením učitelky se samostatnou činností žáků. Míra zvládnutí znalostí žáků byla vyučujícími sledována orientačním zkoušením. Stanovené úkoly navazovaly na již dříve osvojené znalosti žáků. Tyto znalosti byly procvičovány, tříděny a upevňovány. Žáci byli vedeni k aplikaci poznatků na praktické využití. Používané formy a metody práce byly pro děti přitažlivé. Učitelky dovedly vhodnými způsoby aktivizovat žáky. Ti se pak velmi rádi do práce zapojovali a prokazovali velmi dobré zvládnutí učiva předepsaného osnovami. Všem žákům byl vytvořen prostor a dána možnost pro úspěšné uplatnění, což se značným zájmem využívali. Ve všech ročnících včetně nejmladších prokazovali dobře upevněné pracovní návyky a schopnost pracovat nejen společně, ale i samostatně. V hodinách byl zaznamenán rovněž individuální přístup k žákům s individuálními potřebami. Celkovou efektivitu vyučování zvyšovalo účinné využití učebních pomůcek, didaktických her a soutěží i pečlivá příprava probíraného učiva na tabulích. Psychohygieně vzdělávání byla věnována dostatečná pozornost zařazováním relaxačních činností, střídáním forem práce, vyučovacích metod i pracovního místa. Vyučovací čas byl efektivně využíván. Žáci zvládali početní operace, řešili slovní úlohy s praktickým aspektem a získávali poznatky stanovené osnovami předmětu. V hodinách matematiky učitelky cíleně vedly žáky ke správnému vyjadřování a k používání matematické terminologie, sledovaly kvalitu jejich grafického projevu.

Celkovou efektivitu vzdělávání i její výsledky ve sledovaných předmětech příznivě ovlivňovala vhodná a účinná motivace. Při kvalitně vedené výuce byli žáci v úvodu sledovaných hodin i v jejich průběhu motivováni vhodně volenými příklady z praktického života, povzbudivým hodnocením dílčích splněných úkolů i didakticky pojatou relaxací. V ojedinělých případech navštívené výuky byly motivační prvky opomíjeny, nebyla zařazována tzv. práce s chybou a žáci nebyli zpětně informováni o úspěšnosti své práce. Většina žakovských sešitů v českém jazyku je vedena a opravována velmi pečlivě, některé však vykazují nedostatky.

V převážné většině hospitovaných hodin byla ve třídě činorodá pracovní atmosféra, při méně zdařilé výuce zůstávali někteří žáci pasivní nebo se v učivu nesnadno orientovali. Komunikace byla ve většině hodin postavena na cílené snaze vyučujících vést žáky k jazykové kultuře, k čemuž přispívaly jednotlivé učitelky vlastním příkladem bezchybného, kultivovaného mluvního projevu. Při hospitacích českého jazyka se však vyskytovaly také situace, kdy vyučující byla méně vnímavá k jazykovým pochybením a u žáků tak nebyly cílevědomě kultivovány jejich jazykové projevy včetně schopnosti vyjadřovat se spisovně.

***Přestože podmínky výuky českého jazyka jsou na škole velmi dobré, kvalita sledované výuky je značně nevyvážená. Celkově je kvalita vzdělávání v českém jazyce hodnocena jako průměrná. Výuka matematiky byla v jednotlivých sledovaných oblastech i celkově hodnocena jako velmi dobrá.***

***Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech na ZŠ je celkově hodnocena jako velmi dobrá.***

## HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

### **Plánování**

Činnost školy je promyšleně plánována. Její prioritní cíle jsou zpracované v koncepci školy. Koncepční záměry vychází z požadavků kladených na výchovu a vzdělávání v současné škole. Zjištění z inspekce potvrzují, že koncepční záměry jsou nejen deklarovány, ale i systematicky naplňovány. Plán práce školy na školní rok 2001-2002 přímo navazuje na koncepci školy. V jednotlivých kapitolách jsou přehledně zpracovány hlavní úkoly rozvoje školy v oblasti organizační, výchovně vzdělávací, personální, materiální a zkvalitňování práce pedagogů. Obsahuje oblast neformální a funkční spolupráce se spádovými plně organizovanými základními školami (kam žáci školy po ukončení 5. ročníku odchází) i s mateřskou školou (odkud žáci do 1. ročníku této ZŠ přichází) a rodinou. Zabývá se i oblastí kulturní práce a zájmové činnosti ZŠ. Úkoly operativního charakteru jsou obsaženy v týdenních plánech práce. Plnění plánovaných úkolů je sledováno a vyhodnocováno. Výuka je plánována a realizována v souladu s učebními dokumenty deklarovaného vzdělávacího programu. Nad rámec povinné výuky škola umožňuje dětem rozvíjet jejich individuální schopnosti v nepovinných předmětech (náboženství, pohybové a sportovní aktivity), zájmových útvarech (výtvarný kroužek, turistický kroužek, dyslektický kroužek) a kroužcích zajišťovaných školní družinou (hudební, tělovýchovný, aerobik).

*Plánování je promyšlené, má vynikající úroveň.*

### **Organizování**

Pro realizaci deklarovaného vzdělávacího programu školy a jejího provozu jsou po organizační stránce vytvořeny optimální podmínky. Organizace školy, provoz školy, povinnosti a kompetence pracovníků jsou jasně vymezeny. Školní řád je sestaven v souladu s ustanovením vyhlášky o ZŠ a s ohledem na plynulý provoz ZŠ. Kromě povinností jsou v něm zakotvena i práva žáků. Výuka probíhá podle stabilního rozvrhu hodin, který respektuje jak platné školské normy, tak i psychohygienické a didaktické zásady. Povinná dokumentace školy je řádně a úplně vedena v souladu s právní normou, přehledně a funkčně uložena. Výchovně vzdělávací problematika a pedagogicko-organizační záležitosti jsou projednávány při jednání pedagogické rady. Z jednání jsou vedeny řádné záznamy s důležitými informacemi. Včasné a dostatečné informování pracovníků školy je vzhledem k jejich menšímu počtu a funkční organizační struktuře obvyklými způsoby bezproblémově zabezpečeno. Škola klade velký důraz na neformální spolupráci s rodinou. Pořádá pro rodiče svých žáků třídní akce. Zákonní zástupci dětí jsou různými formami průběžně, včas a dostatečně informováni o výchovně vzdělávacích výsledcích svých dětí a o činnosti školy. Dostatek informací o činnosti školy poskytuje kvalitně zpracovaná výroční zpráva.

*Chod školy a její výchovně vzdělávací práce jsou po organizační stránce kvalitně zajištěny. Organizování má celkově vynikající úroveň.*

## **Vedení a motivování pracovníků**

Vedení a motivování pracovníků věnuje ředitelka školy náležitou pozornost. Pedagogický sbor, ve kterém jsou nejen pedagogicky zkušené, ale i mladší a perspektivní učitelky, je schopný tvořivé práce. Jeho jednotliví členové jsou ochotni dále se vzdělávat a uplatňovat nové způsoby práce ve výchovně vzdělávací činnosti školy. Je tak vytvořen základní předpoklad pro úspěšnou realizaci koncepčních záměrů školy. Participační styl řízení založila ředitelka na demokratických principech, dobré znalosti všech zaměstnanců a vytvořených velmi dobrých mezilidských vztazích. Optimálně využívá odborné i pedagogické schopnosti a iniciativy členů pedagogického sboru. Podporuje další vzdělávání pedagogů, které směřuje k využití získaných poznatků pro další zkvalitňování výchovně vzdělávací práce školy. Sama se vzdělávání také účastní. Pedagogičtí pracovníci se účastní seminářů a dalších forem vzdělávání především se zaměřením na výuku cizích jazyků, k didaktice výuky apod., pořádaných akreditovanými organizacemi. Vzdělávají se rovněž formou individuálního studia odborné literatury, kterou škola průběžně pořizuje. Dobrá znalost úrovně práce zaměstnanců školy umožňuje ředitelce školy objektivní a motivující hodnocení. Na jeho základě a v souladu se stanovenými kritérii hodnocení pracovníků, která jsou všem známá, realizuje i diferencované finanční ohodnocení kvalitní práce.

*Vedení a motivování pracovníků je efektivní, má vynikající úroveň.*

## **Kontrolní mechanismy**

Kontrolní činnost vedení školy se řídí plánem kontrolní činnosti. Pokrývá všechny oblasti práce školy, zaměřuje se na průběžnou kontrolu plnění pracovních povinností všech zaměstnanců školy a úkolů stanovených plánem práce. Kvalita výuky a její výsledky jsou zjišťovány hospitacemi, z nichž jsou pořizovány zápisy. Zjištění z hospitací jsou s pedagogickými pracovníky bezprostředně projednávána, stanoveny závěry a přijímána potřebná opatření k nápravě. Hospitacemi ředitelka plní nejen kontrolní složku své činnosti, ale poskytuje i metodické vedení a pomoc, což v ojedinělých případech není zcela účinné. Výsledky vzdělávání žáků sleduje a hodnotí především při hospitační činnosti. Ve vyšších ročnících ZŠ zadává v českém jazyku a matematice vlastní kontrolní práce. Vzdělávací výsledky žáků sleduje rovněž při zastupování za nepřítomné učitelky. Z kontrolních zjištění provádí analýzu, s níž seznamuje pedagogický sbor. Následně pak sleduje nápravu zjištěných nedostatků a plnění uložených opatření. Zjištění ČŠI v průběhu inspekce dosvědčují, že kontrolní činnosti ředitelky školuje převážně velmi efektivní.

*Oblast kontrolních mechanismů vykazuje celkově velmi dobrou úroveň.*

## **Hodnocení podmínek vzdělávání**

*Cílevědomá a systematická řídicí práce ředitelky školy vytváří vynikající podmínky pro plnění výchovně vzdělávacích cílů školy.*

## VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy
- Školní řád
- Rozvrh hodin
- Záznamy z pedagogických rad
- Kniha úrazů
- Personální dokumentace učitelů ZŠ
- Výroční zpráva o činnosti školy
- Tématické plány učiva českého jazyka a matematiky
- Koncepce rozvoje školy
- Plán práce na školní rok 2000/2001
- Týdenní plány
- Plán řídicí a kontrolní činnosti
- Pracovní povinnosti zaměstnanců školy
- Kritéria hodnocení
- Hospitační záznamy
- Vybraný vzorek žákovských písemností
- Vybraný vzorek žákovských knížek a deníčků
- Další písemné materiály o realizované výchovně vzdělávací činnosti a výsledcích práce

## ZÁVĚR

Výuka je realizována v souladu s platnými učebními dokumenty vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2 Základní škola.

K výchovně vzdělávací práci má ZŠ vytvořeny velmi dobré personální, materiální a psychohygienické podmínky, které pozitivním způsobem podporují kvalitu vzdělávání. Promyšlená organizace výuky, užité formy a metody práce, účinná motivace a objektivní hodnocení žáků byly ve sledované výuce efektivní, byly ve většině sledované výuky efektivní. Rovněž interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky byla většinou příkladná.

Kvalita vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika je na základě inspekčních zjištění celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Angažovaným vedením ředitelky a svědomitou prací vyučujících škola dosahuje velmi dobré úrovně výchovně vzdělávací práce. Systematickou a cílevědomou prací vytváří ředitelka školy velmi příznivé podmínky pro úspěšnou realizaci výchovně vzdělávací práce.

## Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Mgr. Jaroslav Krška, v.r.
Členové týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	PaedDr. Jitka Měřinská, v.r.

Ve Vyškově dne 7. března 2002

## Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. 4. 2002

Razítko

## Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Eva Bartošová

Mgr. Eva Bartošová, v.r.  
podpis

*Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.*

### Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KrÚ JM kraje Brno, Žerotínovo nám. 3/5	27. 4. 2002	69/02
ÚMČ Brno-Královo Pole	27. 4. 2002	70/02

**Připomínky ředitelky školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány